

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 7ης Ιανουαρίου 2004 *

Στην υπόθεση C-100/02,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Bundesgerichtshof (Γερμανία) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 234 ΕΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Gerolsteiner Brunnen GmbH & Co.

και

Putsch GmbH,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του άρθρου 6, παράγραφος 1, στοιχείο β', της πρώτης οδηγίας 89/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (ΕΕ 1989, L 40, σ. 1),

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους P. Jann, προεδρεύοντα του πέμπτου τμήματος, C. W. A. Timmermans και D. A. O. Edward (εισηγητή), δικαστές,

γενική εισαγγελέας: C. Stix-Hackl
γραμματέας: M.-F. Contet, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

- η Gerolsteiner Brunnen GmbH & Co., εκπροσωπούμενη από τους W. J. H. Stahlberg και A. Ebert-Weidenfeller, Rechtsanwälte,
- η Putsch GmbH, εκπροσωπούμενη από τον P. Neuwald, Rechtsanwalt,
- η Ελληνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις Γ. Σκιάνη και Γ. Αλεξόκη,
- η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από την P. Ormond, επικουρούμενη από τον D. Alexander, barrister,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους R. Raith και N. B. Rasmussen,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις της Gerolsteiner Brunnen GmbH & Co., εκπροσωπούμενης από τον A. Ebert-Weidenfeller, της Putsch GmbH, εκπροσωπούμενης από τον P. Neuwald, της Ελληνικής Κυβερνήσεως, εκπροσωπούμενης από τις Γ. Σκιάνη και Γ. Αλεξάκη, της Κυβερνήσεως του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενης από τον K. Manji, επικουρούμενο από τον D. Alexander, και της Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τον R. Raith, κατά τη συνεδρίαση της 20ής Μαΐου 2003,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελία που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 10ης Ιουλίου 2003,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με διάταξη της 7ης Φεβρουαρίου 2002 που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 18 Μαρτίου 2002, το Bundesgerichtshof υπέβαλε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 234 ΕΚ, δύο προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία του άρθρου 6, παράγραφος 1, στοιχείο β', της πρώτης οδηγίας 89/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (ΕΕ 1989, L 40, σ. 1).

- 2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της εταιρίας Gerolsteiner Brunnen GmbH & Co. (στο εξής: Gerolsteiner Brunnen) και της εταιρίας Putsch GmbH (στο εξής: Putsch), σχετικά με προσβολή των δικαιωμάτων επί του σήματος της Gerolsteiner Brunnen λόγω της εκ μέρους της Putsch χρησιμοποίησε των όρων «KERRY Spring» στις ετικέτες των αναψυκτικών που εμπορεύεται.

Το νομικό πλαίσιο

- 3 Η οδηγία 89/104 αφορά, κατά την πρώτη αιτιολογική της σκέψη, την κατάργηση των διαφορών που μπορούν να εμποδίσουν την ελεύθερη κυκλοφορία των προϊόντων, καθώς και την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, και να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό εντός της κοινής αγοράς.
- 4 Το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο β', της οδηγίας που επιγράφεται «Περιορισμός των αποτελεσμάτων του σήματος» ορίζει τα εξής:

«1. Το δικαίωμα που παρέχει το σήμα δεν επιτρέπει στον δικαιούχο του να απαγορεύει στους τρίτους να χρησιμοποιούν στις συναλλαγές:

[...]

β) ενδείξεις σχετικά με το είδος, την ποιότητα, την ποσότητα, τον προορισμό, την αξία, τη γεωγραφική προέλευση, τον χρόνο παραγωγής του προϊόντος ή της παροχής της υπηρεσίας ή άλλα χαρακτηριστικά τους·

[...]

εφόσον η χρήση αυτή γίνεται σύμφωνα με τα χρηστά συναλλακτικά ήθη που ισχύουν στη βιομηχανία και το εμπόριο.»

- 5 Με τον Gesetz über den Schutz von Marken und sonstigen Kennzeichen (γερμανικό νόμο περί προστασίας των σημάτων και των λοιπών διακριτικών σημείων), της 25ης Οκτωβρίου 1994 (BGBl. 1994 I, σ. 3082, 1995 I, σ. 156, στο εξής: Markengesetz), η οδηγία 89/104 μεταφέρθηκε στη γερμανική έννομη τάξη.
- 6 Το άρθρο 23 του Markengesetz που τιτλοφορείται «Χρήση περιγραφικών ονομάτων και ενδείξεων· Αγορά ανταλλακτικών» έχει ως εξής:

«Ο δικαιούχος σήματος ή εμπορικής ονομασίας δεν έχει δικαίωμα να απαγορεύει στους τρίτους να χρησιμοποιούν, στις συναλλαγές,

[...]

2. όμοιο ή παρόμοιο με το σήμα ή την εμπορική ονομασία σημείο ως ένδειξη των χαρακτηριστικών ή των ιδιαιτεροτήτων προϊόντων ή υπηρεσιών όπως, μεταξύ άλλων, του είδους, της ποιότητας, του προορισμού τους, της αξίας τους, της γεωγραφικής τους προελεύσεως ή της περιόδου παραγωγής του προϊόντος ή παροχής της υπηρεσίας,

[...]

εφόσον η χρήση αυτή δεν είναι αντίθετη προς τα χρηστά συναλλακτικά ήθη.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 7 Η Gerolsteiner Brunnen παράγει μεταλλικό νερό και αναψυκτικά προερχόμενα από μεταλλικές πηγές, τα πωλεί δε εντός της Γερμανίας. Είναι κάτοχος του λεκτικού σήματος αριθ. 1100746 «Gerri», το οποίο έχει καταχωριστεί στη Γερμανία με προτεραιότητα στις 21 Δεκεμβρίου 1985, καθώς και των γερμανικών λεκτικοοπτικών σημάτων αριθ. 2010618, 2059923, 2059924 και 2059925 που περιέχουν τη λέξη «GERRI». Τα σήματα αυτά καλύπτουν μεταλλικά νερά, μη οιονοπνευματούχα ποτά, χυμούς και αεριούχα αναψυκτικά.
- 8 Η Putsch, από τα μέσα της δεκαετίας του '90, εμπορεύεται στη Γερμανία αναψυκτικά με ετικέτες που περιέχουν τις λέξεις «KERRY Spring». Τα ποτά αυτά παράγονται

και εμφιαλώνονται στο Ballyferriter στην κομητεία Kerry, στην Ιρλανδία, από την ιρλανδική εταιρία Kerry Spring Water, με νερό που προέρχεται από την πηγή «Kerry Spring».

- 9 Η Gerolsteiner Brunnen προσέφυγε ενώπιον των γερμανικών δικαστηρίων κατά της Putsch λόγω προσβολής των δικαιωμάτων της επί του σήματος. Αποφαινόμενο σε πρώτο βαθμό, το Landgericht München δέχθηκε, κατά το κύριο μέρος τους, τα αιτήματα της Gerolsteiner Brunnen και απαγόρευσε στην Putsch να χρησιμοποιεί το διακριτικό γνώρισμα «KERRY Spring» για μεταλλικά νερά ή αναψυκτικά. Αποφαινόμενο επί εφέσεως της Putsch, το Oberlandesgericht München (εφετείο) απέρριψε, αντιθέτως, τα αιτήματα της Gerolsteiner Brunnen. Κατόπιν τούτου, η τελευταία άσκησε αναίρεση ενώπιον του Bundesgerichtshof.
- 10 Το Bundesgerichtshof θεωρεί ότι πληρούνται, στην υπόθεση της κύριας δίκης, οι προϋποθέσεις για την ύπαρξη κινδύνου ηχητικής συγχύσεως υπό την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 1, στοιχείο β', της οδηγίας 89/104. Υπό τις συνθήκες αυτές, η τύχη της αιτήσεως αναίρεσεως εξαρτάται από την ερμηνεία του άρθρου 6, παράγραφος 1, στοιχείο β', της οδηγίας 89/104 και, ειδικότερα, από το αν η χρησιμοποίηση ενός σημείου «ως σήματος» αποκλείει την εφαρμογή της εν λόγω διατάξεως.
- 11 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Bundesgerichtshof, με διάταξη της 7ης Φεβρουαρίου 2002, αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Έχει εφαρμογή το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο β', της οδηγίας περί σημάτων και στην περίπτωση που ένας τρίτος χρησιμοποιεί τις αναφερόμενες στη διάταξη ενδείξεις ως σήμα (markenmässig);

- 2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, αποτελεί η εν λόγω χρήση γεγονός το οποίο πρέπει να ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο της εκτιμήσεως που επιβάλλει το άρθρο 6, παράγραφος 1, τελευταίο εδάφιο, της πρώτης οδηγίας περί σημάτων, όσον αφορά το κριτήριο της συμφωνίας με τα “χρηστά συναλλακτικά ήθη που ισχύουν στη βιομηχανία και το εμπόριο”»;

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

- 12 Με τα προδικαστικά ερωτήματα, τα οποία ενδείκνυται να συνεξεταστούν, το αιτούν δικαστήριο ερωτά το Δικαστήριο ως προς το περιεχόμενο του άρθρου 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/104 σε περίπτωση όπως αυτή της κύριας δίκης.
- 13 Το αιτούν δικαστήριο παρατηρεί ότι υπάρχουν διστάμενες απόψεις ως προς το αν η χρησιμοποίηση μιας γεωγραφικής ενδείξεως για τη διάκριση των προϊόντων και τον εντοπισμό της προελεύσεώς τους, την οποία αποκαλεί «χρησιμοποίηση ως σήματος» (markenmässig), συνεπάγεται τη μη εφαρμογή του άρθρου 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/104.
- 14 Η Επιτροπή επισήμανε, αναφερόμενη στις προπαρασκευαστικές εργασίες της οδηγίας 89/104, ότι το άρθρο 5 (νυν άρθρο 6 της οδηγίας 89/104) της προτάσεως για την πρώτη οδηγία του Συμβουλίου περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών

μελών επί των σημάτων (ΕΕ 1980, C 351, σ. 1) περιείχε τη φράση «εφόσον αυτό δεν χρησιμοποιείται ως σήμα». Η φράση αυτή όμως αντικαταστάθηκε, στην τροποποιημένη πρόταση [COM(85) 793 τελικό (ΕΕ 1985, C 351, σ. 4)], με τη φράση «εφόσον η χρήση αυτή γίνεται σύμφωνα με τα χρηστά συναλλακτικά ήθη που ισχύουν στη βιομηχανία ή το εμπόριο». Η Επιτροπή προσθέτει ότι από τις αιτιολογικές σκέψεις της τροποποιημένης προτάσεως προκύπτει ότι η αντικατάσταση αυτή οφείλεται σε μέριμνα για μεγαλύτερη σαφήνεια.

- 15 Υπό τις συνθήκες αυτές, μια φράση όπως «χρησιμοποιείται ως σήμα» δεν μπορεί να θεωρηθεί κατάλληλη για τον καθορισμό του περιεχομένου του άρθρου 6 της οδηγίας 89/104.

- 16 Για τον καλύτερο προσδιορισμό του περιεχομένου του υπό συνθήκες όπως αυτές της υποθέσεως της κύριας δίκης, είναι σημαντικό να υπομνησθεί ότι, με τον περιορισμό των αποτελεσμάτων των δικαιωμάτων που αντλεί ο δικαιούχος σήματος από το άρθρο 5 της οδηγίας 89/104, το άρθρο 6 της οδηγίας αυτής σκοπεί να συμβιβάσει τα θεμελιώδη συμφέροντα της προστασίας των δικαιωμάτων επί του σήματος και εκείνα της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών εντός της κοινής αγοράς, τούτο δε κατά τρόπον ώστε να μπορεί το δικαίωμα επί του σήματος να επιτελεί τη λειτουργία του ως ουσιώδες στοιχείο του συστήματος ανόθευτου ανταγωνισμού, στη δημιουργία και τη διατήρηση του οποίου αποβλέπει η Συνθήκη (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 23ης Φεβρουαρίου 1999, C-63/97, BMW, Συλλογή 1999, σ. I-905, σκέψη 62).

- 17 Το άρθρο 5, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/104 επιτρέπει στον δικαιούχο του σήματος να απαγορεύει σε κάθε τρίτο να χρησιμοποιεί στις συναλλαγές σημείο πανομοιότυπο με το σήμα για προϊόντα πανομοιότυπα με εκείνα για τα οποία το σήμα έχει καταχωριστεί (άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο α') και σημείο για το οποίο, λόγω της ταυτότητας ή της ομοιότητάς του με το σήμα και της ταυτότητας ή της ομοιότητας των εν λόγω προϊόντων, υπάρχει κίνδυνος συγχύσεως του κοινού (άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο β').

- 18 Κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο β', της οδηγίας 89/104, ο δικαιούχος του σήματος δεν μπορεί να απαγορεύει στους τρίτους να χρησιμοποιούν στις συναλλαγές ενδείξεις σχετικές, μεταξύ άλλων, με τη γεωγραφική προέλευση ενός προϊόντος, εφόσον η χρήση αυτή γίνεται σύμφωνα με τα χρηστά συναλλακτικά ήθη που ισχύουν στη βιομηχανία και το εμπόριο.
- 19 Πρέπει να σημειωθεί ότι η διάταξη αυτή ουδόλως διακρίνει μεταξύ των πιθανών χρήσεων των ενδείξεων που παραθέτει το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο β', της οδηγίας 89/104. Για να εμπίπτει μια τέτοια ένδειξη στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω άρθρου, αρκεί να πρόκειται για ένδειξη σχετική με ένα από τα χαρακτηριστικά που απαριθμούνται σ' αυτό, όπως η γεωγραφική προέλευση.
- 20 Στην υπόθεση της κύριας δίκης, πρόκειται αφενός για το σήμα «GERRI» που δεν έχει καμία γεωγραφική σημασία και αφετέρου για το σημείο «KERRY Spring» που παραπέμπει στη γεωγραφική προέλευση του νερού που χρησιμοποιείται για την παρασκευή του οικείου προϊόντος, τον τόπο όπου εμφιαλώνεται το προϊόν καθώς και τον τόπο όπου είναι εγκατεστημένος ο παραγωγός.
- 21 Η Επιτροπή τόνισε τη γεωγραφική έννοια της εκφράσεως «KERRY Spring», παρατηρώντας ότι η πηγή «KERRY Spring» περιλαμβάνεται ρητά στον κατάλογο των μεταλλικών νερών που αναγνωρίζει η Ιρλανδία για τον σκοπό της οδηγίας 80/777/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 1980, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την εκμετάλλευση και τη θέση στο εμπόριο των φυσικών μεταλλικών νερών (ΕΕ L 229, σ. 1) (βλ. τον κατάλογο των αναγνωρισμένων από τα κράτη μέλη φυσικών μεταλλικών νερών τον οποίο δημοσίευσε η Επιτροπή στην ΕΕ 2002, C 41, σ. 1).

- 22 Το αιτούν δικαστήριο διαπιστώνει ότι υπάρχει κίνδυνος ηχητικής συγχύσεως υπό την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 1, στοιχείο β', της οδηγίας 89/104 μεταξύ «GERRI» και «KERRY», καθότι η εμπειρία δείχνει ότι, στις προφορικές παραγωγές, οι πελάτες συντομεύουν το «KERRY Spring» σε «KERRY».
- 23 Επομένως, τίθεται το ζήτημα αν ένας τέτοιος κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ, αφενός, ενός λεκτικού σήματος και, αφετέρου, μιας ενδείξεως γεωγραφικής προελεύσεως παρέχει στον δικαιούχο του σήματος το δικαίωμα να επικαλείται το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο β', της οδηγίας 89/104 για να απαγορεύσει στους τρίτους τη χρήση ενδείξεως γεωγραφικής προελεύσεως.
- 24 Για να δοθεί απάντηση στο ερώτημα αυτό, το μοναδικό κριτήριο εκτιμήσεως που προβλέπει το άρθρο 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/104 είναι το αν η χρήση της γεωγραφικής προελεύσεως είναι σύμφωνη με τα χρηστά συναλλακτικά ήθη που ισχύουν στη βιομηχανία και το εμπόριο. Η προϋπόθεση της συμφωνίας με τα «χρηστά συναλλακτικά ήθη» αποτελεί, κατ' ουσίαν, έκφραση της υποχρεώσεως θεμιτών ενεργειών έναντι των νομίμων συμφερόντων του δικαιούχου του σήματος (προσπαρατεθείσα απόφαση BMW, σκέψη 61).
- 25 Επομένως, το γεγονός και μόνον ότι υπάρχει κίνδυνος ηχητικής συγχύσεως μεταξύ ενός λεκτικού σήματος που έχει καταχωριστεί σε ένα κράτος μέλος και μιας ενδείξεως γεωγραφικής προελεύσεως άλλου κράτους μέλους δεν αρκεί για να συναχθεί ότι η χρήση της ενδείξεως αυτής στις συναλλαγές δεν είναι σύμφωνη με τα χρηστά συναλλακτικά ήθη. Συγκεκριμένα, σε μια κοινότητα με δεκαπέντε κράτη μέλη και με μεγάλη γλωσσική διαφοροποίηση, υπάρχουν μεγάλες πιθανότητες να παρατηρηθεί φωνητική ομοιότητα μεταξύ, αφενός, σήματος που έχει καταχωριστεί σε ένα κράτος μέλος και, αφετέρου, ενδείξεως γεωγραφικής προελεύσεως άλλου κράτους μέλους και θα υπάρχουν μεγαλύτερες μετά την επόμενη διεύρυνση.

- 26 Συνεπώς, σε μια υπόθεση όπως αυτή της κύριας δίκης, εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να προβεί σε συνολική εκτίμηση όλων των σχετικών περιστάσεων. Όσον αφορά τα εμφιαλωμένα ποτά, μεταξύ των περιστάσεων που πρέπει να λάβει υπόψη του το οικείο δικαστήριο περιλαμβάνονται το σχήμα και η ετικέτα της φιάλης προκειμένου να εκτιμηθεί, ειδικότερα, αν ο παραγωγός του ποτού που φέρει την ένδειξη της γεωγραφικής προελεύσεως μπορεί να θεωρηθεί ότι προβαίνει σε αθέμιτο ανταγωνισμό έναντι του δικαιούχου του σήματος.
- 27 Επομένως, στα προδικαστικά ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο β', της οδηγίας 89/104 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, όταν υπάρχει κίνδυνος ηχητικής συγχύσεως μεταξύ, αφενός, ενός λεκτικού σήματος που έχει καταχωριστεί σε ένα κράτος μέλος και, αφετέρου, μιας χρησιμοποιούμενης στις συναλλαγές ενδείξεως γεωγραφικής προελεύσεως προ-ϊόντος προερχόμενου από άλλο κράτος μέλος, ο δικαιούχος του σήματος δεν μπορεί, δυνάμει του άρθρου 5 της οδηγίας 89/104, να απαγορεύσει τη χρήση της ενδείξεως γεωγραφικής προελεύσεως παρά μόνον εφόσον η χρήση αυτή δεν είναι σύμφωνη με τα χρηστά συναλλακτικά ήθη που ισχύουν στη βιομηχανία ή το εμπόριο. Συναφώς, εναπόκειται στο εθνικό δικαστήριο να προβεί σε συνολική εκτίμηση όλων των περιστάσεων της υποθέσεως.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 28 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Ελληνική Κυβέρνηση και η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου καθώς και η Επιτροπή, που κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκλυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε με διάταξη της 7ης Φεβρουαρίου 2002 το Bundesgerichtshof, αποφαινεται ως εξής:

Το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο β', της οδηγίας 89/104/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, όταν υπάρχει κίνδυνος ηχητικής συγχύσεως μεταξύ, αφενός, ενός λεκτικού σήματος που έχει καταχωριστεί σε ένα κράτος μέλος και, αφετέρου, μιας χρησιμοποιούμενης στις συναλλαγές ενδείξεως γεωγραφικής προελεύσεως προϊόντος προερχόμενου από άλλο κράτος μέλος, ο δικαιούχος του σήματος δεν μπορεί, δυνάμει του άρθρου 5 της οδηγίας 89/104, να απαγορεύσει τη χρήση της ενδείξεως γεωγραφικής προελεύσεως παρά μόνον εφόσον η χρήση αυτή δεν είναι σύμφωνη με τα χρηστά συναλλακτικά ήθη που ισχύουν στη βιομηχανία ή το εμπόριο. Συναφώς, εναπόκειται στο εθνικό δικαστήριο να προβεί σε συνολική εκτίμηση όλων των περιστάσεων της υποθέσεως.

Jann

Timmermans

Edward

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 7 Ιανουαρίου 2004.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

R. Grass

B. Σκουρής